Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VIII ★ nr. 22 (478) miercuri 14 martie 1956 ★ 4 pag. 15 bani

LA 11 MARTIE CETĂȚENII PATRIEI NOASTRE AU VOTAT

Cazangiul Ilie Gîrscă, de la Atelierele Navale Giurgiu, votînd

Capitala în sărbătoare

La 11 martie, Bucureștiul a trăit din plin sărbătoarea alegerilor. De dimineață pînă în miezul nopții au răsunat cîntecele și jocurile. Instituțiile mari ca și căsuțele modeste, toate au fost împodobite de mîini harnice. Toți bucureștenii au simțit că trăiesc o zi minunată, de primăvară timpurie.

Ora 6. In Gara de Nord, cîțiva călători grăbiți, intră la secția specială de vot. Trenul le pleacă peste cîteva minute, dar nu pornesc la drum pînă ce nu-și îndeplinesc datoria cetățenească.

La aceeași oră, în mii de case, pe sute de străzi, oamenii au acelaș gînd: să fie printre primii la secțiile de votare.

...La blocul din Calea Dudești nr. 123, geamurile s-au luminat mult înaintea orei 6. In blocul acesta, de curînd construit, locuiesc 14 familii de muncitori fruntași de la uzinele „Matyaș Rakoși". Intr-un apartament, copiii privesc atenți pregătirile părinților. Se îmbracă în haine frumoase, își pun decorațiile... „Parcă ar fi 1 Mai! Merg să voteze!" — se lămuresc ei îndată.

Familiile se întîlnesc jos. Sînt aici strungarii Vasile Angelescu și Ioan Corjos, turnătorul Iorgu Mirea, forjorul Anghel Cristea și alții. Dar nu pornesc pînă nu vine și vopsitorul Petre Tibișiu. El este candidatul lor.

Pînă la secția de vot nr. 26 au un drum scurt. Și totuși pe cîteva sute de metri ei văd multe din realizările regimului nostru pentru care își vor da votul: piața și parcul Vitan, căminele uzinelor 7 Noiembrie și chiar clădirea nouă a școlii profesionale, în care votează.

...Seara, Bucureștiul are o înfățișare feerică. Străzile cunosc o animație deosebită. Spre secțiile de vot se îndreaptă ultimii alegători...

In ziua alegerilor

In comuna Căpleni, raionul Carei, ziua alegerilor a mai avut o însemnătate. In această zi, 30 de familii de țărani muncitori, romîni și maghiari, au înființat o gospodărie agricolă colectivă.

La Bacău, a votat pentru întîia oară și eleva Minodora Jigău, fruntașă la învățătură. La aceeași secție a votat și cetățeanul Eremia Cărlan în vîrstă de 107 ani, de pe strada Vadul Bistriței.

In primele ore ale dimineții, la secția de votare nr. 22, din Tg. Mureș, a votat și vestitul chirurg dr. Matyas Matyas, în vîrstă de 69 de ani. El a executat peste 65.000 de operații, salvînd numeroase vieți.

Departe de patrie, pe bordurile vaselor acostate în porturi, ori aflate în largul mărilor și oceanelor, marinarii noștri au votat și ei, alături de toți cetățenii. Radiogramele sosite în port la Constanța vestesc: Pe vasul „Mangalia", aflat în portul Famagusta, au fost arborate steaguri. La fel și pe bordul vasului „Constanța", aflat în portul Alexandria. Toți membrii echipajului vasului „Dimitrov", acostat într-un port englez, au votat pentru candidații Frontului Democrației Populare.

Și oțelarii din Hunedoara și-au dat cu bucurie și încredere votul lor candidaților F.D.P.

Astfel, votînd printre primii, oțelarii lui Valer Lăbuneț și-au început lucrul în schimbul de dimineață hotărîți să elaboreze cel puțin o șarjă rapidă, iar maistrul oțelar N. Munteanu împreună cu prim topitorii din schimbul său, au dat în noaptea de 10-11 martie, 2 șarje rapide, depășind planul de producție.

„Victoria" a votat pentru întîia oară!

Orașul Victoria — un nou oraș pe harta patriei noastre scumpe! Un oraș nou, socialist, clădit din temelie în anii puterii populare.

Cîte blocuri noi nu s-au înălțat aci numai în ultimul timp, cîte nu s-ar putea povesti despre istoria fiecărei construcții din acest oraș...

Dar despre altceva vreau să vă vorbesc, despre faptul că duminica ce a trecut Victoria a trăit un eveniment deosebit, o bucurie mare: orașul a votat pentru întîia oară!

...Bucuria acestui eveniment o puteai citi pe chipul fiecăruia. Despre ea îți povesteau parcă și vocile vesele, tinerești, ale pionierilor care cîntau înaintea localului de vot, și figura cutată de vreme dar totuși blîndă a bătrînului maistru Voinea Danciu — unul dintre meșterii făuritori ai acestui oraș.

Și bucuria aceasta nestăvilită, fiecare locuitor și-a manifestat-o în felul său: unii dînd produse cu mult peste normă — ca brigada lui Dobrin Mittiade de la Combinatul chimic, — alții cinstind evenimentul prin lucruri mai mărunte dar totuși făcute cu toată inima — așa cum au făcut pionierii!... Cu toții însă, au simțit că votul de duminică a însemnat încrederea lor deplină în viitor, convingerea că orașul lor drag — Victoria, va cunoaște o continuă dezvoltare și înflorire.

Liubov Kosmodemianskaia povestește...

»In uriașa sală de teatru a Palatului pionierilor din București, sute de pionieri și pioniere au venit să se întîlnească în această seară cu Liubov Kosmodemianskaia — mama lui Zoia și Șura.

Freamătul de glasuri și de aplauze izbucnit, vesti sosirea tovarășei Liubov Kosmodemianskaia.

Ea a venit în mijlocul copiilor pentru a-i cunoaște și a le povesti despre copiii ei — Zoia și Șura«.

Dragi pionieri,

Vă transmit salutul meu și salutul tuturor pionierilor sovietici. Sînt doar de cîteva zile în acest oraș și-am și avut ocazia să cunosc cîte ceva din Capitala voastră. Astăzi am avut prilejul să vizitez o seamă de grădinițe de copii. Acum, cînd văd copiii din țara dumneavoastră, simt că mă aflu lîngă copiii din țara mea. Toți copiii din lume se aseamănă între ei; toți au privirile deschise, ochii luminoși. Eu îi iubesc, pentru că, de orice vîrstă sînt îmi aduc aminte de copiii mei.

Nu mă îndoiesc că mulți dintre voi au citit cartea mea despre Zoia și Șura. Vreau să vă amintesc că Zoia și Șura au învățat la aceeași școală și au stat în aceiași bancă. Numai în clasele superioare, cînd Șura a devenit mult mai înalt decît Zoia, el a trebuit să se mute în altă bancă.

Intotdeauna Zoia îi ajuta pe cei rămași în urmă și căuta să-și dea tot timpul liber și toată osteneala pentru ca să nu rămînă nici un copil în urmă la învățătură. Ea învăța bine și căuta să-l facă și pe fratele ei să învețe. Zoia iubea literatura, mai ales poezia. Indrăgea mult literatura rusă și sovietică, dar aceasta i se părea prea puțin și de aceea năzuia să ajungă scriitoare sau critic literar.

Șura era matematician; îi plăcea literatura, muzica; voia să urmeze școala de aviație și să devină artist...

Dar războiul a distrus toate planurile lor.

In 1941, ei au trecut în clasa a X-a, ultima clasă a școlii medii.

Peste puțin timp, au ascultat la radio cuvîntarea lui Viaceslav Mihailovici Molotov despre atacul perfid al fasciștilor împotriva Uniunii Sovietice. Zoia a fost adînc frămîntată de cuvîntarea lui Molotov. De atunci, ea s-a decis să-și schimbe complet viața.

Zoia avea 16 ani, iar Șura o întreba: „Nu cumva ai de gînd să faci războiul?" Nespus de sincer

(Continuare în pag. a III-a)

DIN TATĂ-N FIU

Mineri în şut

Pionierul Nicolae Zborovski din Lupeni are 9 ani. Trebuie să recunoaşteţi, e o vîrstă demnă de luat în seamă... Oricum, ca mulţi alţii, la vîrsta lui, Nicolae se consideră flăcău în toată firea şi chiar îşi pune întrebarea: „Ce meserie îmi voi alege?” Răspunsurile (pe care şi le dă tot el), sînt deajuns de numeroase; desigur, cel puţin două răspunsuri noi pe zi. La care să te opreşti? Ce va fi Nicolae? Greu de spus...

Şi totuşi, nu-i chiar atît de greu dacă ţinem seama că...

★

...pe la începutul acestui veac, trudea în mina Lupeni minerul Borek Francisc, străbunicul lui Nicolae. Pe vremea aceea, mina era un adevărat balaur care nu arareori cerea plata în sînge de miner pentru cărbunele scos la lumină. Asta se întîmpla din pricină că patronii dădeau trunchiuri puţine şi putrede pentru armarea galeriilor care de multe ori se prăbuşeau strivite de apăsarea muntelui. Avînd unelte primitive, oamenii luptau numa-n puterea miinii cu piatra, dăruind celor de la suprafaţă, odată cu fiecare bulgăre de cărbune, cîte o adevărată pildă de eroism simplu şi modest, dar cu atît mai înălţător. In schimb, patronii îi răsplăteau cu sudalme, dispreţ şi bani cît să nu piară de foame.

Aşa trăiau minerii pe atunci, aşa trăia şi Borek Francisc.

Dar de ce nu părăseau ei mina? De ce nu-şi căutau de lucru în alte locuri, cu primejdii mai puţine şi muncă mai blîndă? Pentru că dînşii, simţeau că prin munca lor se află în primele rînduri ale oamenilor ce luptă să supună natura şi pentru nimic în lume nu voiau să părăsească aceste rînduri; pentru că erau mîndri de munca lor; pentru că nădăjduiau că, odată şi-odată, vremurile le vor aduce zile mai bune. Iar pentru a grăbi venirea acestor zile mai bune, luptau din răsputeri. Greva de la mina Lupeni, care s-a petrecut în anul 1929, e numai una din mărturii. In timpul ilegalităţii partidului, casa lui Borek adăpostea şedinţe secrete ale comuniştilor Tot la fel, casa minerului Ludovic Zborovski — ginerele lui Borek şi bunicul lui Nicolae — îi adăpostea pe comuniştii care făureau minerilor planuri de luptă pentru o viaţă mai bună. Ludovic Zborovski muncea în mină de pe la vîrsta de 12 ani. A fost un bun miner şi-un bun om. Greva din 1929 l-a arătat tuturor ca pe un tovarăş de nădejde iar lunile de închisoare căpătate pentru participarea la grevă l-au întărit şi mai mult. Şi el iubea mina! Nepăsarea patronilor făcea ca munca să fie grea, ca sănătatea oamenilor să fie lovită. — Ludovic a simţit din plin aceasta, totuşi a muncit cu pasiune. Ii ura pe patroni, dar îşi iubea munca. De-abia însă după ce minele au trecut în proprietatea întregului popor, munca lui a dat roadele cuvenite. „Cu două pichamere lucra bătrînul — cîte unul în fiecare mînă!” Işi aduc oamenii aminte. Intreaga viaţă şi-a petrecut-o în mină. După el, au rămas mai departe, mineri, fiii săi: Francisc şi Ludovic — unchii lui Nicolae, şi Augustin, tatăl lui Nicolae. In clipa de faţă, Augustin Zborovski e secretarul organizaţiei de bază P.M.R. din mină Ei toţi iubesc mina aşa cum a iubit-o tatăl lor, bunicul lor. Au învăţat mineritul cu tragere de inimă şi i-au pătruns tainele, ei înşişi pătrunzîndu-se de dragoste pentru această nobilă muncă. Astăzi, cînd viaţa minerilor nu mai e ameninţată la tot pasul, cînd munca le e înlesnită de unelte moderne, cînd foamea nu le mai străjuie uşa, minerii ştiu să răspundă încrederii şi respectului pe care întreg poporul le are faţă de ei. Pe piepturile a doi dintre fraţii Zborovski strălucesc medalii şi ordine ale Republicii Populare Romîne. Dar, să ne-nţelegem: minerii din familia Zborovski nu-s nişte oameni neobişnuiţi, eroi din legende Sînt pur şi simplu o familie de mineri adevăraţi care poartă dragoste pentru munca lor din tată-n fiu.

★

Şi-acum, să ne-ntoarcem la Nicolae al nostru. Unde am rămas? Aha, acolo unde spuneam că, totuşi, lui nu-i va fi prea greu ca să-şi aleagă cîndva o meserie... De ce credeţi că nu-i va fi greu?

Al. Ovidiu ZOTTA

Prem Ciand*

PIATRA ŞARPELUI

Pe vremea cînd munceam pe vapor, am avut odată ocazia să mă opresc la Colombo[1]). Aveam acolo un prieten căruia i-am trimis o scrisoare anunţîndu-l că voi veni să-l văd. M-a întîmpinat în port cu multă bucurie şi am plecat împreună să vizităm oraşul.

Prietenul meu mi-a spus:

— Am să-ţi fac cadou un lucru pe care tu nu l-ai văzut niciodată.

— Dar despre ce e vorba? — am întrebat eu surprins.

— Despre „Piatra şarpelui” — mi-a răspuns el calm.

— Ce, „Piatra şarpelui?” — am întrebat eu iarăşi. Am auzit doar că această piatră preţuieşte cît şapte ţări. Oare aparţine cu adevărat şarpelui?

— Da, prietene, piatra aceasta este a şarpelui.

In junglele Ceylonului trăiesc pînă la 50 de varietăţi de şerpi. Din aceste cincizeci de varietăţi doar una poartă cu ea piatra care luminează. Aceşti şerpi se numesc la noi Kaalia. Este adevărat că nu e un lucru chiar atît de uşor să obţii o asemenea piatră. Din 50 de şerpi poate doar la unul găseşti piatra aceasta.

Noaptea, cînd şarpele are nevoie să facă lumină în jurul său, el pune pietricica pe o lespede mare şi plată şi apoi se aşează în faţa ei In cazul în care îl ameninţă vreun pericol, şarpele ia în gură această pietricică şi dispare în beznă. Se ştie însă că după ce a trecut pericolul şarpele revine în acelaşi loc. Aşa sînt obişnuiţi aceşti şerpi: unde au pus odată pietricica lor acolo o pun mereu. Chiar astăzi am să mă interesez printre cunoscuţi şi am să caut să-ţi arăt un asemenea şarpe.

...Au trecut două zile de la această discuţie. In a treia zi, spre seară, m-am pomenit cu prietenul meu.

— Bucură-te frăţioare, mi-a spus el, am descoperit într-un loc piatra şarpelui.

M-am sculat repede şi am ieşit în curte unde ne aştepta cel care venise să ne comunice această veste. Omul a început să povestească.

— Chiar acum viu din junglă şi într-un anumit loc am văzut un şarpe cu piatră. Dacă mergem deîndată o să putem să luăm piatra.

Am plecat în mare grabă. Deodată însoţitorul nostru se opri, arătă cu degetul spre un desiş şi ne spuse încet:

— Priviţi vă rog. E şarpele, iar în faţa lui — piatra luminoasă. Intr-adevăr, cam la 20 de paşi de noi am văzut un şarpe Stătea cu gîtul întins înainte, iar în juru-i era totul luminat. M-am gîndit mult şi încordat ce să fac ca să iau piatra. In cele din urmă mi-am întors capul spre omul care îmi arătase şarpele şi i-am spus în şoaptă:

— Imi pare foarte rău că n-am luat arma cu mine: aş fi împuşcat şarpele şi i-aşi fi luat piatra..

— Domnule, nu aveţi nevoie de armă! — îmi spuse el calm. — Aşteptaţi-mă aici o clipă, mă întorc îndată.

Spunînd aceasta plecă şi se întoarse în scurt timp ţinînd în mînă un bulgăre de noroi.

— Ce faci cu bulgărele acesta, l-am întrebat

— Staţi liniştit şi priviţi — ne răspunse în şoaptă.

Incet de tot se urcă într-un copac şi îmi făcu semn să fac acelaş lucru. M-am urcat şi eu. Omul se strecură pe o creangă enormă a copacului şi se opri chiar deasupra locului unde stătea şarpele. Deodată aruncă jos bulgărele de noroi care acoperi complet piatra şarpelui. In jur se făcu întuneric. După zgomotul şi fîşfîitul din iarbă ne puteam da seama că şarpele îşi caută piatra. După un timp, zgomotul încetă. Am crezut că şarpele s-a depărtat şi era cît p-aci să mă dau jos din copac. Dar însoţitorul nostru m-a apucat de mînă şi mi-a spus:

— Nu trebuie să coborîţi fiindcă riscaţi să nu vă mai întoarceţi acasă. Şarpele s-a ascuns şi stă la pîndă prin apropiere.

A doua zi după ce s-a luminat am privit cu atenţie în jur. Am coborît din copac şi am înlăturat noroiul care acoperea piatra şarpelui. Eram extrem de bucuros că obţinusem această piatră rară. De bucurie nici nu-mi venea să cred că piatra şarpelui, al cărei posesor eram acuma, preţuieşte cît şapte ţări.

Piatra aceasta aparţine unei varietăţi speciale; dacă este cît de puţin încălzită începe să lumineze în întuneric Şarpele ţine în gură această piatră toată ziua şi în felul acesta o încălzeşte. Noaptea, el pleacă în junglă la vînat şi pune piatra luminoasă în faţa sa. Aşa prinde el toate gîzele şi insectele care vin spre el atrase de lumină.

Din „Pionierscaia Pravda”

*)Prem Ciand este un mare scriitor progresist indian.

[1]) Colombo — port la Oceanul Pacific şi centru administrativ al insulei Ceylon.

INCENDIUL

— ...Şi cu asta, adunarea noastră a luat sfîrşit — încheie Chelaru Mihai, instructorul superior al unităţii şcolii din Comăneşti. Avuseseră adunarea activului pionieresc. Se analizase munca de învăţătură pe cel de al treilea pătrar, apoi instructorul vorbise despre adunările pioniereşti.

Era ora 3, ziua.

— Hei, ia veniţi încoace — se auzi deodată vocea Varvarei Anişoara de pe balcon.

Se îngrămădiră toţi la uşa balconului. Incolo, spre marginea comunei se vedea într-un loc o pară roşie de unde răbufnea din cînd în cînd cîte o coloană de fum.

— Arde acolo — şopti cineva.

— Trebuie să fie pe lîngă Izvor...

Varvara se întoarse brusc.

— Poate că n-au sosit pompierii... Privi spre instructor şi acesta înclină uşor capul în semn de aprobare... Să mergem acolo!

Intreg activul pionieresc o porni în fugă pe şosea In fruntea grupului alerga Varvara alunecînd din cînd în cînd pe zăpada îngheţată. Avea o înfăţişare ciudată. Ochii îi sclipeau ca atunci cînd ai febră şi din pricina alergăturii nu mai putea respira.

★

Casa în care izbucnise incendiul se afla într-adevăr pe strada Izvor, în fundul unei curţi pătrate, străjuită de o parte şi de alta de două corpuri de clădire.

Vîntul bătea dinspre stînga şi mîna flăcările şi scînteile spre colţul din fund al imobilului din dreapta unde se aflau nişte stive de lemne aşezate în spatele unei case alăturate. Lemnele uscate luaseră foc şi ardeau acum cu pălălaie. Ardeau de asemeni străşinile clădirii dimpotriva vîntului şi a celei din spate.

Enăscuţă, invalidul care locuia în corpul de clădire care începea să ia foc, alerga de la un capăt la altul al curţii zăpăcit, văzînd cu groază cum straşina mistuită de flăcări va lăsa curînd să pătrundă flăcările în pod.

— Podul e plin de coceni — se văita îngrozit invalidul.

Cetăţenii de pe stradă alergau cu găleţi cu apă, cu lopeţi şi tîrnăcoape Cineva anunţase pompierii şi aştepta tropăind de nerăbdare în colţul străzii.

Deodată grupul de pionieri năvăli în curte. Cineva se găsi să strige: „Ei copii! Nu încurcaţi locul a...“ Dar vorba îi rămase neterminată. Copiii puseră mîna pe găleţi şi formară ceea ce se numeşte un „releu”, adică un lanţ. Instructorul care avea mai multă putere, scotea apa din fîntînă. Atît de repede îi mergeau mîinile încît păreau palele unui motor. Găleţile zburau din mînă în mînă şi ajungeau în faţă la „echipa de şoc”

Varvara aruncă prima găleată cu apă peste bîrnele încinse Un nor de aburi fierbinţi o izbi imediat în faţă, în timp ce bîrne aprinse cădeau de o parte şi de alta. La dreapta. Varvara văzu stivele arzînd. Sus pîrîiau streşinile. Drăghini Draga şi Popovici Alexandru rămăseseră prostiţi lîngă ea cu găleţile în mînă.

— Aruncă acolo, ce caşti gura?

Smulse o găleată, apoi alta şi le aruncă sub cele două streşini încinse. Focul se stinse o clipă, fumegă şi se aprinse iar, parcă mai slab însă. Asta era deci de făcut. Să izoleze cele două clădiri pînă la venirea pompierilor.

— Podul e plin cu coceni — se auzi iar văicăreala lui Enăscuţă.

— Ivanciu, Enache, — ţipă Varvara Sus, sus în pod. Scoateţi totul din pod.

Glasul îi fu acoperit. Peretele casei care ardea se prăbuşi cu zgomot închizînd drumul spre stiva cu lemne.

Intreg grupul (Drăghini, Varvara, Popovici...), ca la comandă se năpustiră spre stînga, ocoliră clădirea încendiată şi ajunseră prin spate la lemne, pe care începură să le care în grabă, departe, pe terenul viran din spatele casei ce ardea. Releul se lungi după ei, astfel că acum puteau lucra fără grijă avînd apă suficientă la îndemînă.

Nimeni nu mai spunea acum: „Copii, nu încurcaţi drumul!”

Releul era amestecat, cei mari cu cei mici. Instructorul scotea neobosit apa din fîntînă iar echipa din podul invalidului arunca în partea cealaltă, ferită de primejdie, toate obiectele inflamabile din pod. Balaş Doina păzea hainele pionierilor şi făcea în acelaşi timp şi „ordine“.

— Nu vă apropiaţi vă rog. Lăsaţi echipele să lucreze — rostea Doina cu importanţă apăsînd anume pe cuvîntul „echipe”.

Un clopot se auzi sbătîndu-se întîi departe, apoi din ce în ce mai aproape.

— Pompierii, vin pompierii!

Varvara se clătină de oboseală. Streşinile fumegau, dar flăcările nu mai ţîşneau deloc. Pe terenul viran zăceau lemnele înegrite.

Ivanciu şi Enache îşi legau mîinile cu batista Aruncaseră ştiuleţi încinşi cu mîna goală. Ustura al naibii, dar nici unul nu se văita

Intreg grupul de pionieri se dădu disciplinat la o parte. Venea de acum rîndul celor care aveau scule şi priceperea de a stinge un foc. Cel mai bun lucru era acum să meargă către casele lor. Erau obosiţi şi negri de funingîne ...Dar fiecare se simţea mîndru. Focul nu putuse trece de ei!

A. WEISS

Liubov Kosmodemianskaia povestește...

(Urmare din pag. I-a)

și modestă ea îi răspundea numai atît: „Da".

Incă din prima zi a războiului, Zoia s-a întrebat cum să participe și ea la apărarea patriei, cu ce să ajute armata sovietică pentru a-i alunga pe dușmani de pe teritoriul nostru. Intrînd în activitate pentru sprijinirea frontului, ea coase ranițe pentru soldați, albituri pentru spitale, însă toate acestea i se par prea puțin. Ea dorea să meargă chiar pe front, dar cum să facă?

Trebuie să vă spun că Zoia era foarte perseverentă în atingerea scopului propus. Ducîndu-se și cerînd să meargă pe front, a obținut să fie primită la un curs de pregătire specială. Și astfel, într-o bună zi, a venit mai bucuroasă decît oricînd, și cu ochii strălucitori de fericire mi-a spus: „Mamă, îți destăinui numai ție un mare secret — să nu știe nimeni, nici lui Șura să nu-i spui: — Peste două zile plec într-un detașament de partizani. Nu pot să rămîn aici cînd fasciștii ne atacă țara".

Peste două zile — parcă ar fi fost ieri — eu o și conduceam pe Zoia la stația de tramvai.

Aș vrea să spun că organizația de Comsomol a Moscovei a dat pentru front peste 300.000 de comsomoliști. Cu aceștia, a plecat și Zoia. Sosind în stația de tramvai m-am gîndit: „Poate că niciodată n-am s-o mai văd pe Zoia". Voiam să-mi întipăresc în minte trăsăturile feței și-am simțit că-mi vin lacrimi în ochi. Zoia a observat și-a spus: „Mamă, ai lacrimi în ochi. Nu trebuie să mă conduci cu lacrimi". Intîmplător, tramvaiul a sosit foarte curînd în stație. Zoia a sărit înăuntru aproape din mers și mi-a vorbit: „Mamă, eu ori mă întorc vie ca erou, ori mor ca erou. Nu tebuie să fii tristă".

Așa a plecat Zoia. Așa au plecat să-și apere patria milioane de copii de-ai noștri. Pe front, Zoia primește misiuni pe care le îndeplinește cu cinste. Pînă la urmă însă fasciștii o iau prizonieră. La început, aceștia au crezut că este băiat. Zoia era înaltă, slabă și purta pantaloni și șapcă. De-abia cînd i-au scos șapca și i-au zărit minunatul ei păr de fată, fasciștii și-au dat seama cine era și au început s-o tortureze. Zoia a îndurat toate chinurile, rămînînd fiică credincioasă a patriei.

Corpul ei a fost ars cu foc și tăiat cu ferăstrăul. A fost scoasă în ger cu picioarele goale și fotografiată de către călăi în spînzurătoare. La execuție au fost siliți să asiste bărbați, femei și copii din împrejurimi. Văzîndu-le lacrimile, Zoia i-a îmbărbătat: „Luptați tovarăși pentru dreptate". Iar călăilor fasciști ea le-a spus: „Voi mă spînzurați pe mine, însă eu nu sînt singură — noi sîntem 200.000.000 și pe toți nu ne puteți spînzura".

Fasciștii au ucis-o pe Zoia fizicește, însă Zoia trăiește, numele ei a pătruns în toată Uniunea Sovietică și în toată omenirea progresistă. La chemarea ei de dinainte de moarte, au răspuns zeci de mii de tineri și tinere. In scrisorile pe care mi le trimeteau ei, se afla adesea scris: „Cu toate că sîntem tineri, noi o vom răzbuna pe sora noastră, Zoia".

In acest timp, pleacă pe front ultimul meu fiu, Șura.

El a terminat cu calificativul „foarte bine" școala de tanchiști și, fiind comandant de echipaj, Șura își începe activitatea de luptă în august 1943. S-a întîmplat ca el să lupte pe front împotriva unității fasciste care o executase pe Zoia. Se spune că există o dreptate pe lume, și aceasta e adevărat: fratelui i-a revenit sarcina de a-și răzbuna sora și el, cu mașina lui puternică, a strivit nu numai o sută de fasciști! Tot așa, Șura nu odată a fost rănit, nu numai o singură decorație a primit.

In cei doi ani de zile cît a luptat pe front, am primit mai mult de o sută de scrisori de la el. In nici una din aceste scrisori nu se plîngea de viața grea a frontului. Dimpotrivă, scrisorile lui erau pline de tinerețe și voie bună. „Mamă pentru mine să nu ai teamă. Să ai grijă de sănătatea dumitale, să nu-mi porți mie de grijă". Ultima scrisoare de la Șura mi-a venit la 1 aprilie 1945.

Șura iubea mult viața. Mi-aduc aminte cînd a venit el ultima dată la Moscova, într-o permisie de patru-cinci zile. Mi-am amintit atunci că Zoiei și lui le plăcea muzica. Apreciau muzica clasică și ei înșiși cîntau foarte frumos. De multe ori Șura și cu Zoia cîntau împreună; piesele lor deveneau din ce în ce mai răsunătoare, mai melodioase. Amintindu-mi toate acestea m-am gîndit să-l duc pe Șura la teatru. Am procurat bilete pentru Teatrul Mare. Jumătate din locuri erau ocupate de militari care, asemeni lui Șura veniseră în delegație sau în permisie de pe front și tot așa trebuiau să plece înapoi. Cealaltă jumătate de locuri era ocupată de muncitori din fabrici.

Noi stăteam la teatru, dar afară era război. Poate că în acele clipe piereau mii de vieți sovietice. M-am uitat cu lacrimi în ochi la Șura; ședea cu capul în mîini.

Cînd am ajuns acasă mi-a spus: „Mamă, iartă-mă, dar trebuie să-ți spun că mă voi întoarce pe front înainte de vreme. Acum, locul meu e numai și numai pe front".

Peste două zile îl conduceam pe Șura la gară. Era noapte, tîrziu. Ne-am apropiat de vagon, iar Șura s-a dus într-un compartiment pentru a-și lăsa geamantanul. A ieșit însă repede spunîndu-mi stînjenit: „Știi, voi călători în compartiment cu un general!"

Trebuie să vă spun că era timid. Cu toată statura lui gigantică, mai ales pentru cei 18 ani și jumătate ai săi, cu toate că ucisese mai multe sute de fasciști, el se sfiia să meargă împreună cu un general în același compartiment. Eu am glumit: „Cum, tu omori pe dușmani și nu ți-e frică, dar ca să stai lîngă un general de-al nostru de temi?"

Despărțindu-ne, l-am rugat pe Șura să nu intre în foc atunci cînd nu va trebui. El m-a rugat să nu-i port grija și m-a încredințat că se va întoarce la Moscova după victorie. Apoi s-a auzit șuieratul locomotivei și trenul a pornit încetișor. Am început să alerg alături de vagon, discutînd cu Șura, dar trenul prindea din ce în ce mai multă viteză și-apoi n-am mai putut zări decît fața și batista fluturată de fiul meu.

...La 20 aprilie 1945 am găsit în cutia cu scrisori, un plic. Pe plic era numele lui Șura, dar scrisul nu era al său. M-am gîndit: De ce nu mi-a scris el însuși? Pe urmă mi-am zis că poate e rănit greu sau poate a rămas fără mîini, sau poate e orb. Am rupt plicul, am citit primele rînduri și mi s-a întunecat vederea. N-am putut citi mai departe. Insfîrșit, m-am recules cu greu, am strîns dinții și-am citit în întregime scrisoarea. Imi scria comandantul lui Șura. Scrisoarea începea cu următoarele cuvinte: „Mi-e greu să vă scriu. Vă rog concentrați-vă toată bărbăția dumneavoastră. Fiul dumneavoastră, locotenentul major Alexandru Kosmodemianski a pierit în războiul contra fasciștilor, în ziua de 13 aprilie 1945. El a dat patriei tot ceea ce a avut mai bun: viața! Fiul dumneavoastră e un erou, puteți să fiți mîndră; a fost un fiu destoinic".

La 30 aprilie 1945 am plecat cu avionul la Königsberg pentru a aduce trupul lui Șura. Cu patru zile înainte de victorie l-am înmormîntat lîngă sora lui iubită, Zoia.

Războiul contra Germaniei fasciste mi-a răpit pe amîndoi copiii. Dar mai sînt trei milioane de femei care și-au dat fiii pentru apărarea patriei, pentru a-i distruge pe fasciști. Și iată, aceste milioane de femei care se găsesc pe tot cuprinsul Europei hotărăsc: „Nu vom admite începerea unui nou război". Acest lucru eu l-am auzit la Congresul partizanilor păcii. Erau mame din toate colțurile lumii; mame romîne și mame germane, mame din China, Coreea, din cele mai îndepărtate colțuri ale globului pămîntesc. Ele au hotărît: „Să apărăm viața copiilor noștri! Copiii sînt tot ce are o mamă mai scump. Intreaga omenire luptă pentru libertate, pentru ca niciodată să nu mai fie război".

Fasciștii au omorît-o pe Zoia, dar ea trăiește în inimile milioanelor de tineri din lumea întreagă. Numele ei a fost dat multor detașamente de pionieri nu numai în Uniunea Sovietică ci și în țările de democrație populară. Numele Zoiei a fost adoptat de multe școli și tabere pionierești. Numele Zoiei este dat de multe mame noilor născute. Astăzi, mergînd într-o fabrică, șeful unui atelier mi-a spus: „Fiul meu poartă numele fiului dumneavoastră, „Alexandru".

Multe femei dau numele de Zoia fiicelor lor. Aceasta se întîmplă și în țările capitaliste. Am primit odată un pachet în care erau două fotografii și-o scrisoare de la un tată american. El îmi scria: „Anul trecut, aflîndu-mă ca marinar într-un port sovietic, am văzut un vapor care se numea „Zoia Kosmodemianskaia". Am întrebat cine a fost Zoia și pentru prima dată am aflat povestea vieții fiicei dumneavoastră. Această poveste m-a impresionat într-atît, încît am jurat că dacă voi avea vreo fiică îi voi da numele de Zoia".

Cînd acestui om i s-a născut o fiică, el s-a grăbit să-i spună soției că o va boteza Zoia. Soția s-a împotrivit: „Acesta e un nume comunist! Vrei să fim arestați?" Totuși, omul a dat fiicei sale numele de Zoia...

Dragi pionieri, eu mă aflu numai de trei patru zile în Capitala voastră, însă ceea ce este însemnat e că am reușit să fac cunoștință cu tineretul romîn, cu pionierii romîni. Le doresc atît pionierilor care sînt prezenți aici, cît și celorlalți, să aibă succese la învățătură, să fie disciplinați, să depună toate eforturile pentru a-și însuși cunoștințele primite în școală, pentru a crește oameni culți, folositori poporului.

Republica Populară Romînă este încă foarte tînără. Ea are nevoie de mulți specialiști. Voi, tinerii care creșteți, cărora partidul și guvernul vă acordă toată dragostea și atenția, sînteți datori să vă exprimați mulțumirea față de toate acestea, devenind folositori patriei voastre. Eu doresc ca tineretul romîn să fie prieten cu tineretul sovietic cu tineretul din țările de democrație populară și cu tineretul din lumea întreagă, așa cum tineretul nostru sovietic dorește prietenie și înțelegere reciprocă cu popoarele întregii lumi. Dacă această prietenie va fi trainică, ea va constitui o garanție a faptului că pericolul războiului va fi îndepărtat. Pentru aceasta luptă întreaga omenire progresistă. Incă odată îmi exprim dorința să fiți fii și fiice demne și credincioase patriei voastre. Doresc ca prietenia dintre poporul romîn și sovietic să se întărească și să constituie o garanție pentru pacea lumii întregi. (Aplauze furtunoase).

Dragi pionieri, permiteți-mi să vă transmit din partea pionierilor din Moscova, din partea pionierilor Uniunii Sovietice, un semn de dragoste și prietenie. Primiți din partea lor, cîteva mici daruri. Eu știu că voi învățați limba rusă. Iată, cîteva cărți în limba rusă; cred că atunci cînd le veți citi veți reuși s-o cunoașteți și mai bine. Am adus și cîteva jocuri, cu care vă veți putea distra la camera de jocuri a palatului vostru.

Sînt sigură că atunci cînd veți crește mai mari, prietenia dintre voi va deveni mai strînsă, mai fructuoasă. Incă odată vă doresc succes în muncă și în viață! (Aplauze prelungite).

Milionul d-lui Strikland

Vasi'e Mănuceanu

(Continuare din numărul trecut)

Şi în vreme ce urletul sirenei se apropia mereu, minerii începură să îngrămădească în jurul puţului tot ce le cădea în mînă: vagonete vechi, roabe, grinzi, scînduri, blocuri de cărbune. Lucrau cu înfrigurare.

Cînd cele două maşini ale jandarmilor se iviră la cotitură, baricada improvizată în cerc, era gata. Minerii săriră cu toţii în spatele ei. Grupul femeilor se retrase spre poartă. Maşinile frînară în faţa birourilor şi din ele coborîră vreo 30 de jandarmi cu căşti de oţel, înarmaţi cu puşti şi pistoale automate. Comandantul lor, un locotenent gras şi scund, intră în biroul patronului. După vreo cîteva minute ieşi de-acolo, tot singur. Pe semne

Strikland nu mai voia să-şi arate faţa. Locotenentul dădu cîteva ordine jandarmilor, care se răspîndiră în linie, cu armele în cumpănire. Apoi, înaintă singur pînă la cîţiva paşi de şubreda baricadă, din spatele căreia îl priveau curioase capetele minerilor. Îşi drese glasul, apoi vorbi:

— Hei, voi de acolo, ascultaţi! Acţiunea voastră e ilegală şi am datoria să vă împiedic de la ea. Ne executînd dispoziţiile domnului Strikland, loviţi în interesele întreprinderii, ale statului. Dar patronul nu vă sileşte. Dacă vreţi să vă pierdeţi pîinea n-aveţi decît. Vor veni alţi lucrători în locul vostru. Voi însă, părăsiţi imediat mina. Vă dau pentru asta 20 de minute.

Şi le întoarse dispreţuitor spatele, aprinzîndu-şi o ţigară.

Cele 20 de minute, aproape trecuseră, dar în interiorul baricadei nu se simţea nici o mişcare. Nervos, locotenentul strigă din nou:

— Hei, ce-aveţi de gînd? Timpul trece...

Deasupra baricadei răsări un cap:

— Vezi-ţi de treabă, mă, burtă verde, că nu ne sperii!

Locotenentul îşi înghiţi mînia. Pironindu-şi ochii pe ceasul brăţară, dete un ordin scurt. Jandarmii alcătuiră un semicerc, îndreptîndu-se în pas cadenţat spre baricadă şi ţăcănind închizătoarele armelor. Cînd se apropiară la zece paşi, din interiorul baricadei zbură deodată un bolovan care izbi automatul unui jandarm. Speriat, acesta descărcă în aer toate cartuşele. Fu ca un semnal. Jandarmii se aşezară într-un genunchi şi începură să tragă salvă după salvă. Trăgeau în aer însă. Dinspre baricadă zburau bolovani, beţe şi bucăţi de cărbune, ţintind mai ales spre arme şi spre căşti. Locotenentul, pitit după un pom, asista. Îi era teamă să ordone soldaţilor să tragă în plin. Asta ar fi putut da naştere la cine ştie ce complicaţie. Şefii îi spuseseră scurt: „Rezolvi totul fără vărsare de sînge".

Dete un nou ordin şi jandarmii porniră în fugă la asaltul baricadei. Pe meterezul improvizat se încinse lupta. Dacă un jandarm izbutea să se caţere sus, gata să treacă dincolo, zeci de braţe îl îmbrînceau cu putere înapoi. Minerii se apărau îndîrjiţi, înfruntînd cu pumnii goi paturile carabinelor. Deodată, un chiot de bucurie izbucni din mijlocul asediaţilor: unul dintre ei izbutise să smulgă arma unui jandarm. Şi imediat, o a doua armă avu aceeaşi soartă. Cuprins de spaimă, locotenentul fluieră prelung. Buimăciţi, jandarmii se retraseră în dezordine pînă lîngă maşini, urmăriţi de huiduielile minerilor.

*

Noapte. Cea de-a cincea noapte a asediului. În interiorul baricadei, licăreau trei focuri palide, în jurul cărora se zăreau umbrele minerilor. Jos, lucrul continua cu aceiaşi îndîrjire. Înaintaseră mult în galerie. Dar se schimbau acum din oră-n oră, din pricina istovelii. Jandarmii împiedicau femeile să mai vină cu mîncare. Cîteva din ele, mai îndrăzneţe, izbutiseră să azvîrle peste baricade cartofi, pîine, tutun. Împărţiseră frăţeşte totul, dar fusese tare puţin...

Jandarmii mai aduseră două atacuri pînă acum, dar cu acelaşi rezultat neplăcut pentru ei. Totuşi, continuă asediul.

În biroul lui, Strikland, nebărbierit şi tras la faţă, fuma ţigară după ţigară. Era distrus. Îl chemase în repetate rînduri pe locotenent la el. Îi făgăduise bani, îl ameninţase, impunîndu-i să tragă în mineri. Dar locotenentul îi dădea mereu acelaşi răspuns:

— N-am ordin. Şi-apoi, vedeţi dvs., se poate naşte scandal. Parlamentul... presa de stînga!...

Disperat, Strikland alergase cu maşina la Londra, încercînd să amîne recepţionarea minei. Dar domnii din Trust, abia că deveniseră mai bănuitori şi trimiseseră de urgenţă un reprezentant la faţa locului. Acesta, văzînd situaţia, zîmbise ironic, se urcase în maşină şi... p-aci ţi-e drumul!

Milionul de lire zburase de sub nasul lui Strikland. Simţea că se sufocă. Nu mai era nimic de făcut. Dar o ură de moarte îl cuprinse împotriva muncitorilor care-i stricaseră socotelile. Trebuia să se răzbune...

Ajunsese cu stăruinţa pînă la ministerul de război. Acum, în zori, aştepta din Londra o companie de soldaţi, care trebuia să-i ia în baionete pe „răzvrătiţi".

La gîndul răzbunării, al priveliştii sîngeroase, rînji sălbatic, ca o fiară care simte prada în ghiare.

*

În taina lui, grea de întuneric, Tom trăia încă. Viaţa pîlpîia în trupul lui, ca o flacără mică ce nu voia să se stingă. Mîncase de mult codrul de pîine. Apoi, foamea îl mistuise cumplit o vreme, lăsîndu-l în urmă pradă unei sfîrşeli, plăcute parcă. Îşi pierduse de cîteva ori cunoştinţa. Cînd îşi revenea, se tîra lîngă pereţele umed şi sorbea picăturile prelinse, una cîte una, cu răbdare...

De cîteva ori, în coşmarul lui, i se păruse că aude bocănituri surde în masivul de cărbune. Dar era convins că fusese o iluzie.

„Cît mai am oare de trăit? se gîndea. Aş da să mai văd odată, o clipă măcar, cerul, soarele... Tare greu e să mori. Şi mai ales să mori singur. Să ştii că nu te plînge nimeni, că nu se-ntreabă nimeni de soarta ta. Dacă aş şti că într-un loc se află cineva care e îngrijorat de mine, care îşi aminteşte de mine, mi-ar fi mai uşor... De ce, de ce n-am o mamă, un frate...

Tom oftă stins, îngropîndu-şi faţa în cărbuni.

„Cric-cric-cric-cric". Un fel de ricîit răzbătea monoton din pereţi. Tom tresări.

Îşi astupă urechile să nu mai audă zgomotul dureros şi înşelător. Dar cînd luă palmele jos, ricîitul se auzi iar: „Cric-cric-cric-cric". Inima începu să-i bată cu putere, înăbuşindu-l aproape. Vru să se ridice în picioare, dar era sleit. Se tîrî pînă lîngă peretele de cărbune şi lipi urechea de el. „Cric-cric-cric"... Nu, nu se înşelase...

Un ţipăt slab îi ieşi din piept.

*

Lumina dimineţii se revărsa tulbure peste fire. Focurile minerilor dinăuntrul baricadei se stinseră. Un uruit greoi de motor umplu văzduhul. Pe şosea se ivi, ca o omidă uriaşă, o coloană de autocamioane. Erau vreo 7—8 şi se opriră în faţa minei. Cu răpăit aspru de cizme soldaţii începură să sară din maşini. Fură debarcate şi două mitraliere.

Ochii minerilor urmăreau înfriguraţi toate pregătirile. Un băieţandru care, ascuns după un gard, văzuse toată afacerea, porni în goană spre orăşel. După un sfert de ceas, toate femeile şi toţi copiii din Bradforth sosiră cu larmă mare la mină. Dar nu era cu putinţă să străbată pînă la cei asediaţi. Soldaţii, pe două rînduri, încercuiseră baricada. Mitralierele erau aşezate în poziţie de tragere, cu gurile negre, ameninţătoare, îndreptate spre mineri.

Strikland desfăcuse perdelele şi, cu mîinile în buzunare privea satisfăcut scena. Şuiera printre dinţi: „Trageţi odată, trageţi odată... măcelăriţi-i faceţi-i terci!"

În tăcerea încordată se auzea doar plînsul înăbuşit al femeilor. Baricada părea mută, pustie. Dar, deodată, cu totul pe neaşteptate, din mijlocul ei izbucni un „ura" prelung şi viu ca un strigăt de biruinţă. Într-un loc, meterezul începu să se clatine. Bîrnele şi bolovanii erau zvîrliţi cu putere în lături.

Cu mîinile încleştate pe trăgaci, soldaţii aşteptau presupusul contraatac al celor asediaţi. Comandantul companiei şi dusese fluierul la gură. Dar, spre uimirea lui, prin spărtura făcută în meterez se ivi ceva ciudat: doi oameni care purtau o targă. În urma lor, ieşeau ceilalţi mineri, fluturîndu-şi şepcile a bucurie nestăpînită. Şi comandantul uită să mai fluiere. Femeile, ne mai ţinînd seama, de baionete, fugiră în întîmpinarea minerilor. Cei doi înălţară targa sus, deasupra capetelor. Şi-atunci se văzu bine făptura puţintică a unui băiat care, ridicat într-un cot, flutura către toţi mînuţa-i slabă şi negricioasă. Pe obrazul lui tras, se strecura o singură lacrimă, mică şi strălucitoare. Şi nimeni poate în clipa aceea, nu ştiu că în sufletul lui Tom, bucuria vieţii redobîndite păleşte pe lîngă altă bucurie, scumpă ca aurul: Tom nu era singur pe lume...

Cu chipul vînat, Strikland smuci perdeaua să nu mai vadă, şi se prăbuşi, sugrumat de furie, în jilţu-i de catifea.

(sfîrşit)

CINE ŞTIE MAI MULT?

SERIA VII-a

PENTRU CLASELE A IV-a ŞI A V-a

1. Privind întîmplător în oglindă aţi observat că acele ceasornicului indică 13 şi 5 minute. Cît era în realitate ora?
2. Pescarii de pe trei continente înfruntă valurile şi pescuiesc în apele aceleiaşi mări. Ştiţi cum se numeşte ea?
3. Cartea „Copilăria mea" a fost scrisă de marele nostru povestitor Ion Creangă. Spuneţi cînd a fost scrisă această carte?
4. Cine ne-a lăsat moştenire vase cu figuri de zeităţi, o tavă şi podoabe cunoscute sub numele de „Cloşca cu pui?"
5. Nu lipsesc din nici un organism şi sînt chiar în cantitate mare. Fără mine viaţa n-ar fi posibilă. Ştiţi cine sînt?

PENTRU CLASELE A VI-a ŞI A VII-a

1. Un grup de pionieri a pornit într-o călătorie în jurul globului. Primul popas pionierii l-au făcut în oraşul Siracuza din insula Sardinia. De aici ei au plecat spre Monrovia capitala Nigeriei. După ce a vizitat Africa, grupul a parcurs un drum lung şi s-a oprit în oraşul Lima, aşezat pe malurile Amazonului. Făcînd ocolul pămîntului, pionierii au mai vizitat India, Egiptul şi oraşul Beirut capitala Libiei. Ne puteţi spune ce confuzii au făcut pionierii în timpul călătoriei?
2. Ştiţi care au fost primele 3 metale pe care le-au descoperit şi le-au folosit oamenii?
3. „Uite Ionele, ţi-am adus o cutiuţă cu zece insecte ca să le pui în insectarul tău. Ai mai multe feluri de muşte şi de păianjeni. Toate insectele la un loc au 66 de picioruşe. Dacă poţi să calculezi cîte muşte şi cîţi păianjeni sînt în cutiuţă am să-ţi aduc pentru insectarul tău şi nişte fluturi rari".
Nu vreţi să-l ajutaţi voi pe Ionel să afle numărul de insecte din cutiuţă?
4. Suprafaţa liberă a apei dintr-un vas în rotaţie este orizontală!
5. Cărui gen literar aparţine poemul „Bălcescu" de Eugen Jebeleanu?

Redacţia şi administraţia: Bucureşti Piaţa Scînteii, tel. 7.61.00, 7.60.10. Abonamentele se fac la toate OFICIILE POŞTALE şi SECŢIILE RAIONALE DE DIFUZARE A PRESEI
Taxa plătită în numerar conform aprobării Dir. Gen. P.T.T. 100.114 Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin". STAS—3452—52